

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Datakeskusten tiekartta -hanke

Loppuraportin julkistus 4.11.2025
selvityshenkilö Veli-Matti Mattila

Loppuraportin sisältö

- Tarkastelee Suomen asemaa ja vahvuuksia datakeskustoimialan kansainvälistä kilpailussa sekä datakeskusten vaikutuksia talouteen, sähköjärjestelmään, ympäristöön ja turvallisuuteen.
- Esittää kansalliset tavoitteet datakeskustoiminnalle ja määrittelee periaatteet, joiden mukaisesti Suomen tulisi tavoitella korkean lisäarvon datakeskusinvestointeja.
- Sisältää joukon ehdotuksia toimenpiteiksi.

Miksi tarvitsemme datakeskuksia?

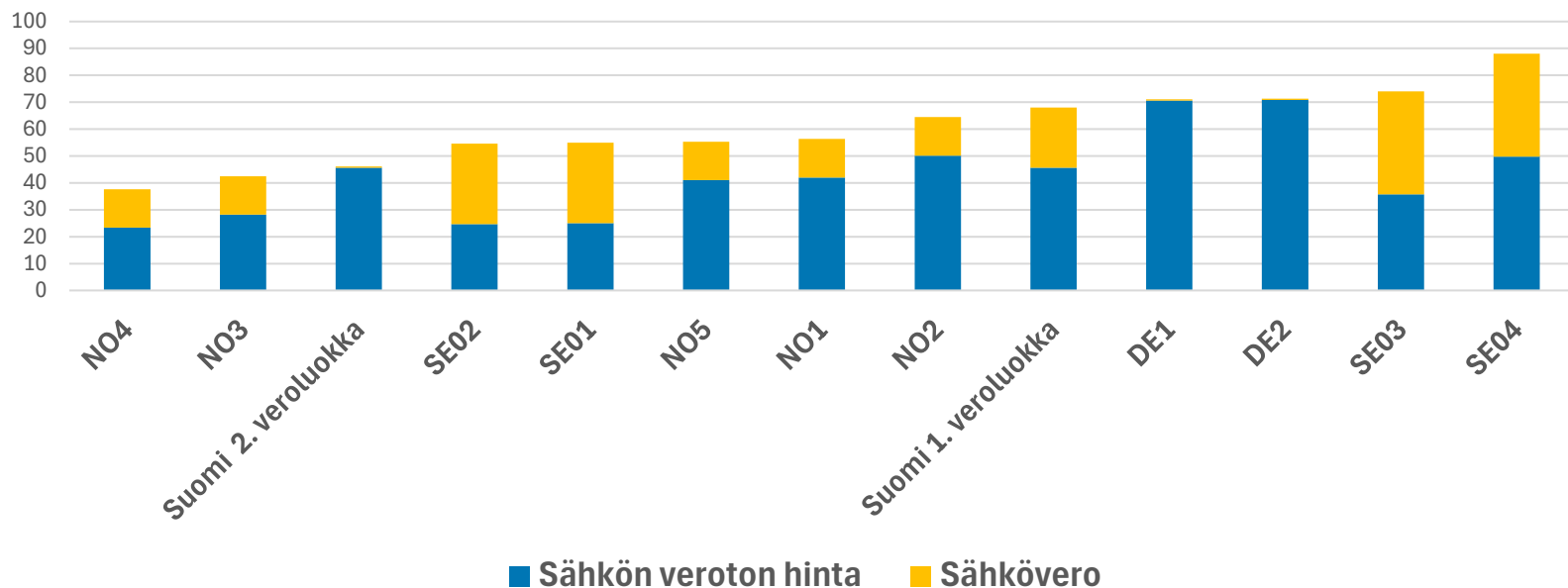
- Suomalaisten organisaatioiden ja kuluttajien tietojenkäsittelyn **siirtyminen pilviarkkitehtuurin** mukaisesti datakeskuksiin on **vielä kesken** eli siirtymistä tapahtuu jatkossa vielä merkittävästi.
- Lisäksi **tekoälyn kasvava käyttö** tuo suomalaisille **lisätarvetta** Suomessa sijaitsevien datakeskusten hyödyntämiselle.
- Palvelun **suoritusnopeuden, tietosuojan ja tietoturvan sekä huolto- ja toimintavarmuuden** vuoksi monille palveluille on tärkeätä, **että niitä tuottava datakeskus on Suomessa.**

Kansainvälinen kilpailu datakeskuksista on kovaa

- Käynnissä on voimakas **globaali datakeskusten investointibuumi**, josta EU:n ja Suomen tulee ottaa osansa.
- Suomella paljon **kilpailuetuja mm. edullinen puhdas sähkö ja nopea pääsy sähköliittymään**. Kuitenkin olemme digitaalisestikin kaukana Euroopan keskuksista.
- Kilpailukyvyn varmistamiseksi **sähköjärjestelmää ja sen hintakilpailukykyä on kehitettävä jatkuvasti ja sääntelyn on ennustettavaa ja pitkäjänteistä ml. verotus**.

Verotus vaikuttaa kilpailuun Pohjoismaissa

Sähkön hinta Pohjoismaissa 2024, €/Mvh

Periaate 1: Talouskasvu ja tuottavuus

- Suomi tavoittelee datakeskusinvestointeja, jotka **synnyttävät arvonlisää ja työllisyyttä** sekä tukevat datatalouden kasvutavoitetta.
- Suomi pyrkii houkutteleman datakeskuksia, jotka **edesauttavat yrityksiä, julkisia toimijoita ja yliopistoja kehittämään** yhdessä uutta korkean lisäarvon liiketoimintaa ja alan osaamista.
- Suomi näkee datakeskukset **merkittävänä mahdollisuutena synnyttää elinkeinotoimintaa varsinaisten kasvukeskusten ulkopuolella**. Jatkossa **myös Itä-Suomi** on potentiaalinen datakeskusten sijaintipaikka edellyttäen, että sinne luodaan **olosuhteet tuulivoimainvestoinneille**.

Periaate 2: Sähköjärjestelmän kehittäminen

- Datakeskukset ovat mukana **lisäämässä Suomen uusiutuvan energian tuotantoa** joko suoraan tai sopimuksellisesti.
- Datakeskukset **osallistuvat kokonaisvaltaisesti sähköjärjestelmän tasapainotukseen** esimerkiksi kulutuksen joustavuudella ja/tai tarjoamalla sähkön tuotannon reservejä markkinoille.
- Datakeskukset **sijoittuvat sähköverkon kannalta edullisiin paikkoihin** lähelle sähkön tuotantoa, mikä vähentää tarvetta rakentaa uusia sähköverkkoja ja toisaalta nopeuttaa datakeskusten liittämistä sähköverkkoon.

Periaate 3: Ympäristöystävällisyys ja energiatehokkuus

- Datakeskusten ovat **tehokkaita energian ja veden käytössä.**
- Datakeskustoimijat ovat **sitoutuneet luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen** asianmukaisilla ennallistamis- ja kompensatiotoimilla.
- Datakeskusten **hukkalämmöstä mahdollisimman suuri osa hyödynnetään** joko kiinteistöjen lämmittämisessä, kaukolämmössä tai tuotannollisessa käytössä.

Periaate 4: Turvallisuus

- Suomen tulee **varmistaa datakeskusten valvonta ja yhteisen tilannekuvan ylläpito** sekä edistää varautumista ja resilienssiä kriittisen digitaalisen infrastruktuurin osalta niin kansallisesti kuin EU-tasolla.
- Suomen tulee **varmistaa datakeskusinvestointeihin liittyvä riskienhallinta, kansallinen tietoturva ja datan huoltovarmuus** kaikissa olosuhteissa.
- Suomen tulee tavoitella datakeskuksia ja tietoliikenneyhteyksiä siten, että ne **vahvistavat Suomen strategista asemaa, teknologista riippumattomuutta ja toimintavarmuutta** kaikissa olosuhteissa.

Korkean lisäarvon datakeskukset

- **Tuottavat taloudellista lisäarvoa** investointien, työllistämisen, innovaatioekosysteemeihin osallistumisen ja verotulojen muodossa. Samoin ne **noudattavat datakeskuksiin kohdistuvaa sekä EU-että suomalaista sääntelyä.**
- **Rekisteröityvät** erikseen osoitettavalle suomalaiselle viranomaiselle.
- **Osallistuvat** aktiivisesti **sähkön tuotannon järjestämiseen** ja sähköverkon **toimivuuden kehittämiseen merkittävän jouston aikaansaamiseksi** kalleimpien sähkön hintojen ajanjaksoille.

Välittömät toimenpiteet

- Jatketaan **sähköveronhuojennuksen toteuttamista korkean lisäarvon datakeskuksille pitkähkön määräajan** merkittävällä tasolla.
- Luodaan Suomeen **fossiilittoman jouston järjestelmä**, jolla hallitaan sähköverkon niukkuustilanteita ja hintapiikkejä. Mahdollistetaan **tuulivoiman rakentaminen myös Itä-Suomeen**.
- Otetaan käyttöön **datakeskusten rekisteröintivelvoite** toimialan tilannekuvan ylläpitämiseksi. Tässä otetaan huomioon olemassa olevat seuranta- ja valvontamenettelyt.

Muita toimenpiteitä 1

- **Virtaviivaistetaan lupamenettelyjä** korkean lisäarvon datakeskushankkeille.
- **Vahvistetaan tietoliikenneinfrastruktuuri**, jotta mahdollistetaan datakeskusten sijainti eri puolilla Suomessa.
- **Investoidaan koulutukseen** ja valmennukseen olemassa olevien hyvien esimerkkien mukaisesti osaavan työvoiman lisäämiseksi datakeskuksia tarpeisiin.
- Lisätään datakeskusten **optimaaliseen sijoittumiseen liittyvää informaatio-ohjausta** ottaen huomioon sähköverkon paikallinen kapasiteetti, hukkalämmön käyttömahdollisuudet sekä synergiaedut suhteessa valmistavaan teollisuuteen.
- **Vahvistetaan Business Finlandin kyvykkyyttä** korkean lisäarvon datakeskusinvestointien sekä niihin liittyvien **innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemien edistäjänä**, erityisesti datakeskusten jäähdyttämiseen ja hukkalämmön hyödyntämisen osalta.

Muita toimenpiteitä 2

- Kannustetaan Suomeen sijoittuvia datakeskuksia EU:n ja kansalliset **lakisääteiset velvoitteet ylittävään ympäristöystävällisyyteen, energiatehokkuuteen ja hukkalämmön** hyödyntämiseen.
- Varmistetaan datakeskusten aiheuttamien **luontohaittojen vähimmäiskompensaatio** osana EU:n regulaation kehittämistä.
- Varmistetaan nykyisten **turvallisuuteen liittyvien säädösten uudistamisen ja toimeenpanon yhteydessä, että lakisääteiset valvonta- ja seurantamenettelyt** koskevat riittävän kattavasti erilaisia **datakeskusinvestointeihin liittyviä tilanteita** ml. greenfield-investoinnit ja datakeskuskapasiteetin vuokraus sekä datakeskuksissa ajettaviin sovelluksiin liittyvät kysymykset.
- Varmistetaan **ministeriöiden ja viranomaisten yhteistyön** toimivuus datakeskusinvestointien ja -toiminnan turvallisuuteen sekä tilannekuvan ylläpitoon liittyen.

Kiitos!

ext.veli-matti.mattila@gov.fi
pekka.sinko@gov.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI